KARİKATÜR

YENİDEN PARLAMAK İS
DADINDA OLAN ESKİ
YANGIN SÖNDÜRÜLDÜ

Müttefikler — Bastırdık!..

Akıl Hocası

Erzurumda M. U.:
"Çok utanıyorum, utanmamak için ne yapayım?„

CEVAP:

Hiç bir şey yapmayınız... Utanmazlardan o kadar usanç geldi ki utangaç insan gördükçe boynuna sarılacağımız geliyor!

★

Behisniden M. Y.:
"Bir günde annemle sevgilimi kaybettim... Teselli bulamıyorum!„

CEVAP:

Annenin yerine koyamazsanız, gel git zaman, sevgilinin yerini doldurmak elinizdedir.

★

Merzifonda H. C.:
"1. Dünyada evlenmedim. Ahrette de bekâr mı kalacağım?
2. 71 yaşındayım, 17 yaşında bir kız beni delicesine seviyor... Evlensek mesut olabilir miyiz?
3. Burnunuzu her işe soktuğunuz için mi akıllısınız?„

CEVAP:

1. Tabii, ahrette de bekâr kalacaksınız: Oradaki kadınlar da hep buradaki kadınlardan ibaret... Yer yüzünde anlaşamadıklarınızla yerin dibinde mi anlaşacaksınız?..

2. Yalnız siz değil, eş dost, konu komşu bile mesut olur!

3. Hayır... Burnumu hiç bir işe sokmadığım için, körler arasında, şaşı gibi yaşıyorum.

★

Çanakkalede S. C.:
"1. Aşıklar mı şair olur, şairler mi âşık?
2. Hakir olan mı fakir olur, fakir olan mı hakir?„

CEVAP:

1. Aşk uğrunda işlenen cinayetlerin suçlularından hiç biri şair olmadığına göre ne âşıklar şairdir, ne de şairler âşık!

2. Fakir olanların hakir olduğu muhakkak... Fakat hakir olanların fakir olmadıklarına misal olarak bir kalemde binbir tane sarp zengini vurguncunun adını sayabiliriz.

★

Gerzede S. T. A.:
"Gerzeliyim, dağlıyım;
Hocam, sana bağlıyım...
Beni istersen söyle,
Çeyizimi bağlayım!„

CEVAP:

Makbuldür ev kadını
Çeyizli bir gelinden;
Mutbak seni bekliyor
İş gelirse elinden!

★

Tirede M. C.:
"Güzel bir meslek sahibi, bemle denk bir erkekle nişanlanm ve nikâhlandım. Kendisi şimhastadır. Artık onu sevmiyom ama mesleğini seviyorum... yapayım?„

★

CEVAP:
Aradığım şartları haizseniz, heme sevdiğiniz mesleğe intisap ederim!

Ankara Tu. Tü.:
"1. Neden burada otobüs bol da İstanbulda tramvay neden kıt??
2. Sev... beni, ben sem... i seviyorum... Ne dersiniz?„

CEVAP:

1. Halk yürümeye alışsın ve tramvay kazası olmasın diye...

2. Sev... in sevecek başka birini buluncaya ve sem... de sizi sevinceye kadar bekleyiniz derim: Belki birincinin kısmeti açılır, ikincinin de kısmeti kapanır da üçünüz birden bahtiyar olursunuz!

★

Fatihte K. M.:
"32 dişe alâmet olursa yarısı ne olur?„

CEVAP:

Bunu bilmiyecek ne var? 16 da yaşa alâmet olur!

Akıl Hocası

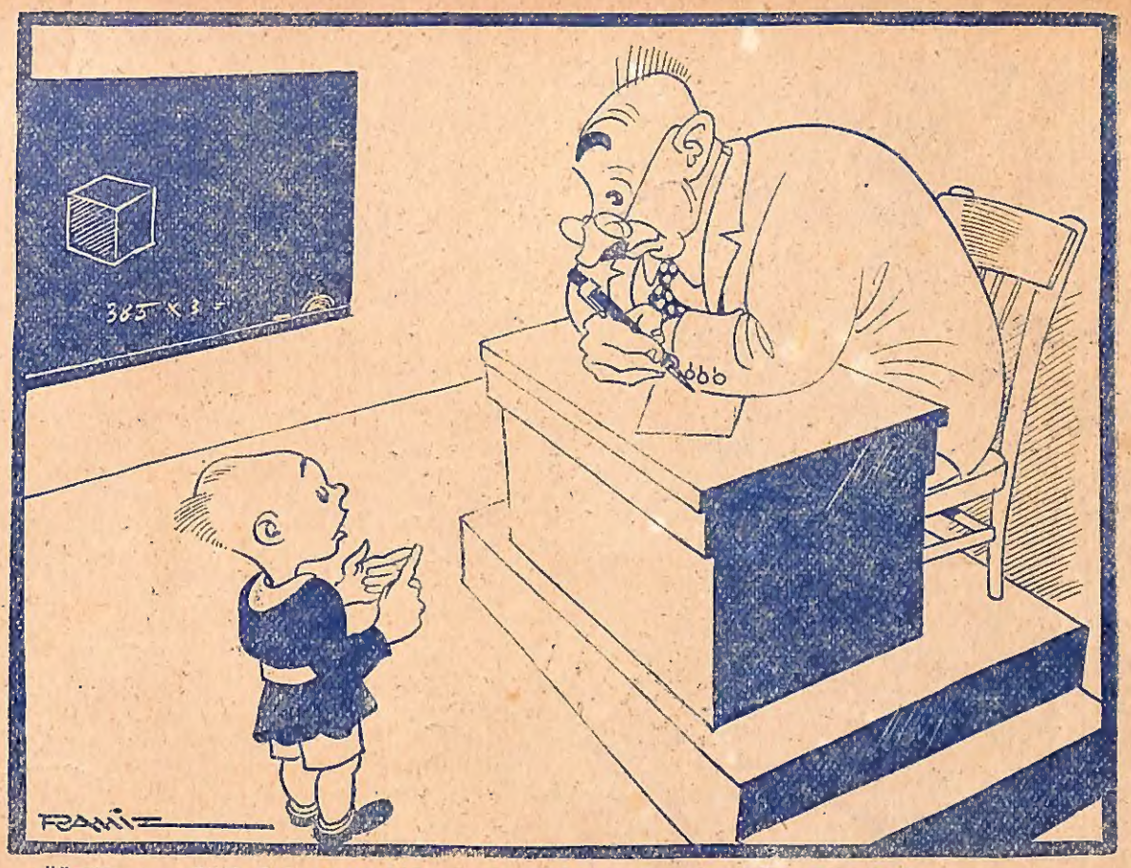

Öğretmen — Söyle bakalım (sıhhi sebepten dolayı) cümlesi nerede kullanılır?
Öğrenci — Mektebe gelmeyen çocukların tezkerelerinde, izin koparmak isteyen işçilerin dilekçelerinde, taşradan İstanbula nakletmek isteyen memurların istidalarında, Vekillerin istifanamelerinde, bazan da sahiden hasta olanların mektuplarında!.

BANLİYÖ VAPURU MU, SEYYAR SERGİ Mİ?

Şu Haydarpaşa ile Kadıköyüne işleyen vapurları bugünlerde görmeyin; mahalle kahvelerine döndü alimallah!.

İdare, vapurların kahve ocaklarını tutanlara sıkı sıkı tenbih eder, ama teftiş ettirmez. Her gün bir cümbüştür gidiyor. İdare onlara emir verdikçe onlar işi azıtıyorlar. Eskiden bir vapur kamarasını kahvecilerin nihayet ikisi ziyaret buyururdu, şimdi ise her gelen müşteri adedince bir garson var.

Şöyle içeriye girerken birisi musallat oluyor, oturunca karşınıza dikiliyor ve kızıp bağırıncaya kadar üst perdeden:

— Kahve, çay!. Kahve, çay!..

Diye dinelip duruyor. Güya bunlar bağırmayacaklar, taciz etmeyecekler, sessiz sadasız gelip bir dolaşıp gideceklerdir. Zaten

Ankaraya Mektup

dişçi yamağı gibi beyaz ceketleri şu kış mevsiminde kendilerini görmek için kâfi değil mi?

Ben bunlar hakkında çok yazdım. Faydası yok. Ben yazdıkça onlar daha fenasını yapıyorlar. Şimdi de turuncu renkli kocaman kartonlara büyük harflerle kahve çay fiyatlarını yazıp her vapurun her salonuna asmışlar. Ben Denizyolları İdaresine soracağım:

— Bunlar vapur mudur, seyyar kahvehane midir?

Onların bugünkü vaziyetine bakarak:

— Bayım, hattâ seyyar sergidir!..

Diye cevap alacağıma hiç şüphe yoktur. Çünkü Köprüden hareketlerinde yolları kapayan, kamaraları dolduran gazeteci, kırtasiyeci, kitapçı, çikolatacı, iğneci, makaracılarla diğer seyyar esnaf göz önündedir.

Hakikat şudur ki, bu vapurlara sabahleyin sakin bir kafaya sahip olabilmek, akşam ise yorgunluğu gidermek kasdile binen müşteriler için vaziyet tersinedir.

Vergisiz, kirasız, seyyar bir serbest dükkân, ne â.â memleket!! Acaba Denizyollarının müfettişleri bunları ne zaman görecek?..

ESKİ KONAKLAR VE KÖŞKLER:

Geçen pazar günü havanın iyiliği bacaklarımı harekete getirdi. İçerenköyüne kadar uzandım. Hele şu mevsimde bize daha ıssız görünen bu içeri kısımlardaki eski koca binaları görerek neler düşünmedim?..

Benim çocukluğumda bu konaklarda kışın oturanları da hatırlarım. Şimdi ıssız ve çalılık olan bu kocaman çamlı bahçeler eskiden dolup boşalırlardı. Ayvazlar, seyisler, aşçılar, aşçı yamakları, tablakârlar, bacılar, ahretlikler, kalfalar, bahçıvanlar... Daha sayayım mı? kaynardı.

Tiyatrosu, sineması, dansı, radyosu ve telefonu yok.. Şöyle erkek, kadın bir arada oturmak yok. Kapalı, çatı arasına gömülmüş bir hayat. Bütün bu hareket sahası bahçe veya sokak kapısının arkası. Şimdikileri böyle bir hayata soksak:

— Aman yarabbi!.

Diye saçlarını, başlarını yolarlar. Fakat ben o zamanı, bildiğim ve tasavvur edebildiğim kadar hayalen şöyle bir yaşadım: Ailenin acı tatlı her hali orada geçiyor. Kız ve oğlanın kocasile gelini o konağa geliyor. Beyefendinin, yahut paşanın bütün karıları da ayni evin içindedir, Hizmetçi kız bahçıvanla, seyis ahretlikle evlendirilmiştir. Onların çocukları bu evin çocuğudur. Herkes memnundur ve herkes burada üremektedir.

Bu konaklar ayrı birer devlet gibidir. Paşa bir hükümdar, bayanları birer kıraliçedir; çocukları prenslerle prensesleri ve diğer kalabalık ise tebaadır. Kocaman arazisi bile mevcut olan bu minnacık devletlerin idareleri ise bir mutlakiyet idaresinin karakterini aynen muhafaza ederler.

Bütün bu câmia sevinç'eri, kederleri, ihtirasları ile kaynaşıp giderlerken dışarıyı görmezler ve düşünmezlerdi bile...

Aman yarabbi!. Ne kadar içine göçen bir cemiyet hayatı!.. Bir de bugünü düşündüm:

— Oh, yarabbi şükür!.

Zaparta

No. 336 CİLT: 13 SENE: 7 FİYATI 10 KURUŞTUR 4 HAZİRAN 1942

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ

EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul: 103

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

DÜNYA SOVYET ELİNE BAKIYOR:

Falcı — İstikbaliniz hatlarımızın kuvvetine bağlı!..

— Hayvanlara da yem karnesi verilecekmiş..
— Öteden beriden otlıyan birçok eşekler şimdi kederdedir!

HAFTADAN HAFTAYA

ŞUNDAN BUNDAN

GAZETE okumak benim için hemen hemen manşetleri ve serlevhaların altındaki hulâsaları okumak zevkinden ibaret kalmıştır: «Atlantikte iki yüz elli bin tonluk yirmi beş gemi batırıldı», «Fransada üç fabrika yakıldı, ahaliden iki yüz elli kişi öldü», «Sovyet cephesinde dört bin Alman öldürüldü».

Bunların tamammı okumıya kalkayım derseniz uzun iştir. Üç satır sonra en meraklı yerde cereyan birdenbire kesilir; «arkası bilmem kaçıncı sayfada ihtarı» koşarken birdenbire karşınıza çıkan bir direk gibi kafanıza çarpar. Yaprağı çevirirsiniz; fakat havadisi birdenbire bulamazsınız, yahut aradığınız yazının arkası sanarak başka bir şey okumıya başlar ve bunu neden sonra farkedersiniz. O zaman tekrar birinci sayfaya dönmek ve havadisin serlevhasına yeniden bakarak tekrar üçüncü sayfaya dönmek mecburiyetinde kalırsınız.

Yani aşağı yukarı yabancı bir mahallede eksik ve yanlış adresle bir ev aradıktan ve boş yere birkaç kapı çaldıktan sonra doğrusunu öğrenmek için geri dönmiye benzer bir iş.

Ben kendimi bu sinirlendirici zahmetten kurtarmak ve tezgâh dokur gibi mütemadiyen bir sayfadan öteki sayfaya gidip gelmemek için bir çare bulmuşumdur ki, en akıllıcası da budur: Yukarıda söylediğim gibi başlıkları okumak ve ilerisine gitmemek. Zaten battığını, yandığını, öldüğünü öğrendiğiniz insanların nasıl bu felâketlere uğradığını öğrendiğiniz vakit başınız göğe ermiyecektir. Zaten gazete baş sayfaları aşağı yukarı manifaturacı camekânlarına benzemiştir. Raflardaki kutular içinde ne bulunduğunu anlamak için bu camekânlara göz gezdirmek kâfidir.

Dün, yine bu usul ile gazetemi okuyordum. Sırtısıra şöyle birkaç taze havadis gözüme ilişti.

«Pragdaki Alman kumandanını yaralıyan kimse bulunamamış, fakat bu işle alâkası olduğunu zannedilen on beş kişi kurşuna dizilmiştir.»

«Kolonya şehrine binden fazla İngiliz uçağı tarafından bir gece hücumu yapılmış ve şehrin fabrikaları ile beraber bir çok meskûn mahalleleri tahrip edilmiştir.»

«Fransada Almanlar hesabına çalışan motör fabrikalarına bir gece akını yapılmış, bine ve insanca bir hayli zayiat olmuştur.»

«Yunanistanda açlık son dereceyi bulmuştur.»

«İtalyada âyan meclisi âzasından Sinyor Salaka başka yerlerde harp devam ededursun, Avrupada yeni nizamın muvaffakıyetle tatbikine başlandığını ve hayatın normal şeklini aldığını beyan etmiştir.»

Yukariki havadisleri okurken sıkıntıdan nefesimin daraldığını hissediyordum. Fakat Sinyor Salaka'nın teminatı bana yeniden geniş ve ferah bir soluk aldırdı. Demek öteki rivayetlerin asılları yokmuş.

Bulunmuş mektup:

Çekmecemin dibinde iki sene evveline ait bir mektup elime geçti. Talihsiz bir arkadaş hayat pahalılığından şöyle yanıp yakılıyordu: «Ne olacak halim bilmem ki. İstanbul artık yaşanılmaz hale geldi. Ekmeğin kilosu on bire çıktı. Nüfus başına yarım kilo yetmiyor. Beyaz peynir elli. Kasaplar gemi azıya aldılar. Kuzu eti ile kıvırcık altmışı boyluyor. Dün çocuklar kalkan balığı isteriz dediler, orta boylu bir bütün kalkan kestirdim. İki kilo iki yüz gram geldi. Seksen beş kuruşu bayıldık. Urfa yağı yüzü geçtiği için eve Trabzon yağı almıya mec-

ANKARA MEKTUBU
(2 nci sayfadan devam)

yiyecek ve giyeceklerinin her keseye elverişlilerinin tedarik ve imal şekilleri de öğretilmiş.

Buradaki turşular, reçeller, konserveler bana bazı bakımlardan yalnız eski kileri değil, ninelerimizin ellerile yapıp pırıl pırıl kavanozlara koydukları reçel ve turşuları, yine ellerile dikip sabun ve levanta çiçeği kokuları neşrederek giyindikleri elbiseleri hatırlattı.

Bugünün Türk kızı da Enstitülerde ve evinde ev tutum ve bakımı için çalışıyor. Bu sergi onların el ve gözlerinin emeği idi. Bugünün harp iktisadiyatı ve yarının teessüs etmesi lâzım olan kileri için tavsiyelerde bulunuyordu. Ağzımın suyu aktı doğrusu.

★

BİR ANKARA TİPİ DAHA:

Yakışıklılığına yakışıklıdır, şıklığına ise hiç diyecek yok. 1920 Ankarasında İstanbul gazetelei muhabiri idi, şimdi görseniz o tarihlerde dünyada mevcut olduğuna bile inanmazsınız, okadar genç gözükür.

Hem millî, hem âşıkane şiirleri vardır, essahtan şairdir. Bugünlerde de «Ulus» gazetesine hikâyeler yetiştirmekle meşguldür. Resmî işi matbuatla alâkadar bir idarededir.

Münür Müeyyed Behman, ayni zamanda at meraklısıdır. Pardon, at koşuları meraklısıdır. Yahut daha vazih olarak yazalım; at koşularının neticelerine meraklıdır. Vakıa, onun bu merakı ona biraz tuzluya oturmaktadır. Fakat kendisine sorarsanız daima kazanmaktadır.

Onun Hipodromdaki azametini görenler koşan birkaç atın sahibi zannetmektedirler, yalan değil, bir yanlış meselesidir. Çünkü henüz bir koşu atına sahip değilse bile koşulara birkaç

---

bur oluyorum. Zerzevat pahalı olduğu için çoluk çocuğa her gün börek ve makarna yedirmiye mecbur oluyorum.

Ya hele o giyecek eşya pahalılığı! Şöyle giyilecek bir potin alayım dersen beş buçuk, altı lirayı gözden çıkarmalısın. Patiska yirmi beş, bildiğimiz renkli basmalar otuz, otuz beş... Kömürün en ucuz zamanı olduğu halde dörtten aşağı almak kabil değil. Hâsılı İstanbul ateş pahası. Allah rızası için bana şöyle Anadolunun ucuz bir yerinde bir iş bul, yanıyorum.»

Arkadaşım bu mektubunu okuduğum zaman gayri ihtiyarî gözümden iki damla yaş akmıştı. Bugün aksine gülümsedim.

KARİKATÜR

HÜKÜMET VURGUNCULUK İLLETİLE MÜCADELEDE:
Doktor mikropları ayıklıyor!..

---

atlık para vermiştir. Lâkin şu var ki, kendisi koşuculuğundan memnundur. Eh bu da bir teselidir. Sevimli arkadaşımıza bu yolda müsbet teselliler de temenni ederiz.

★

BORA MI, ANAFOR MU?

Bir koşuda Bora adlı hayvanın birinci gelip bir liraya iki yüz kırk beş lira kazandırdığı gündü, koşu yeri çın çın öttü:

— Ercüment Ekremde dört bilet varmış.

Mesut Cemil aceleden kızarmış bir halde bu haberi Nurettin Artama yetiştirdi. Fakat Nurettin inanmadı. Mesut:

— Canım, dedi. Vallâhi doğru. Bugün hava boralı, ne olursa olsun ben bütün paramı Boraya yatıracağım demiş, yatırmış.

Nurettin Artam gayet sakin bir tavırla şöyle cevap verdi:

— Yahu Ercüment dört lirayı Boraya yatırıp ağzını havaya açacaklardan değildir. Heni öyle bir şey olsa hâlâ buralarda mı gezer, acele tayyare kiralar, ve hemen paraları yemek için şimdi İstanbula gitmiş bulunurdu. Halbuki ben onu biraz evvel şehire dönmek üzere anafor otomobil ararken gördüm.

Zaparta

Kimse Duymasın

KANBUR KANBUR ÜSTÜNE!

Sayın Başvekilimiz, son nutkunda, teşkilâtın a dan z ye kadar değiştirileceğini söyledi. Demek, yakınlarda, Nedimin dediği gibi ortalığı:

Tepeden tırnağa dek gül gibi billûr gibi

göreceğiz. Hemen hayırlısı ile cihan kavgasının durulacağı gün gelsin!

Fakat o zamana kadar bu gürültüden istifade edenler ne olacak? Sayın Başvekil bu sualin cevabını da önceden veriyor: «Bir kanbur üstüne bir kanbur daha çıkar diye endişeye düşülmesin: bir ameliyat ile iki kanburu birden yok etmek kabildir!»

Kanburun yok edilmesi kanbur sahipleri için bir saadet gibi görünse de, bu kanbur, öyle bildiğimiz felâketlerden değildir. Sırt üstündeki çıkıntıyı ifade eden bir kelime, burada, haksız kazançlarla doldurulan kasaların yerini tutuyor. Böyle bir yükü, muhtekirler, sevine sevine omuzlasalar da, başkaları buna razı olmuyor... Herkes biliyor ki, o çekmecenin içinde kendi parası var! Hulâsa, kanbur, nutukta hırsız bohçası karşılığı olarak kullanılmıştır.

Bu vesile ile, münasebetli, münasebetsiz, bazı kanbur hikâyeleri aklımıza geldi. İşte birincisi:

Kanburun biri yıkanmak için - başka niçin olabilir? - hamama gitmiş. Sabah, erken, hamamda kimsecikler yok... Tam kurnanın başında, suya sabuna dokunacağı sırada, etrafı bir sürü cin sarmış, elele vererek hora tepmiye başlamışlar:

— Çarşambadır çarşamba... Çarşambadır çarşamba...

Müşteri de bunlara hem ağız, hem de ayak uydurmuş:

— Çarşambadır çarşamba... Çarşambadır çarşamba...

İn ile cin, bir arada bir hayli tepindikten sonra cinler:

— Sen uysal bir adama benziyorsun.. Seni şu kanburdan kurtaralım!

Demişler, ve sırtındaki kanburu alarak hamamın kubbesine fırlatmışlar. Müşteri hamamdan pirü pâk çıkmış.

Arkadaşını kanbursuz gören başka bir kanbur, ondan, bu saadete nasıl eriştiğini öğrenmiş, ve hemen ertesi gün sabah sabah hamama damlamış, kurnanın başına geçmiş. Tam suya sabuna dokunurken yine cinler meydana çıkmış, bu yeni kanburun etrafında halka olmuşlar:

— Çarşambadır çarşamba... Çarşambadır çarşamba..

Diye hora tepmiye başlamışlar.

Aradan bir gün geçtiği için çarşambanın perşembe olduğunu hatırlıyan yeni müşteri:

— Perşembedir perşembe... Perşembedir perşembe..

Diye bağırmıya başlamış ve tabiî bu çarşambalı perşembeli sıçramalarda falso olmuş. Nihayet cinler:

— Sen aksi bir adama benziyorsun.. senin kanburuna kanbur ekliyelim!

Demişler, ve kubbedeki kanburu zavallı kanburun sırtına yüklemişler!

Görülüyor ki, burada kanburluk bir felâkettir, fakat aşağıdaki daha büyük bir felâkettir:

Adamın biri - ne sebeple bilmiyorum! - iki kanburu birden öldürmüş. Bu ölüleri ortadan kaldırmak, yok etmek lâzım.. Ne yapsın? Keloğlanla pazarlık etmiş:

— Kanbur bir ölü var.. şunu, gece yarısı kimse görmeden dereye atarsan sana beş akçe var!

Pazarlıkta uyuşulmuş, Keloğlan kanburun birini yükliyerek yola düşmüş, kan ter içinde derenin kenarına varmış, suya atmış. Parasını almak üzere kanlı katilin yanına döndüğü zaman adam:

— Kanburu dereye iyi atmamışsın.. Bak, sen onu suya bıraktıktan sonra, o, yürüye yürüye tekrar buraya geldi. İnanmazsan işte!..

Demiş, ve ikinci ölüyü göstermiş. Keloğlan, çaresiz, bu

Bayan — Ayol, kirazları ne de pahalı veriyorsun!..
Kirazcı — Aman guçuk hanım, siz olsanız daha mı ucuz verirsiniz ki!..

Kız — Ben bir mühendisle evlenmek isterdim..
Erkek — İyi ya, ben de kaldırım mühendisiyim !..

kanburu da sırtlamış, yeniden derenin yolunu tutmuş, bu sefer ayağına bir taş bağlıyarak suya fırlatmış... Artık, vicdan rahatı ile, hak ettiği parayı almak için dönerken ne görse beğenirsiniz? Alaca sabah karanlığında yola düşen bir kanbur, kendisine doğru gelmiyor mu? Keloğlanın kafası kızmış:

— Artık sen de çok oluyorsun... Ben beş akçe kazanacağım diye sabahtan akşama kadar senin cenazeni mi taşıyacağım? Bari seni bir âlâ öldüreyim de bir daha gömüldüğün yerden çıkma!

Demiş, ve kazmayı, bir şeyden haberi olmıyan zavallı üçüncü kanburun başına indirivermiş..

★

ALBAY KNOKS ile BAY KURTEN:

Biri Amerikanın bahriye vekili, öteki de Avusturalyanın Başvekili: İkisi de uyanık, çalışkan, iradeli kimseler. Gazetede onların tercümei halini okuyorum: İkisi de halkın arasından fırlamış, ikisi de kendi kendini yetiştirmiş, ve nihayet hakettikleri mevkilere ulaşmış..

Ben yüksek sesle onların hayatını okurken, yanımda, okuduklarımı can kulağı ile dinliyen arkadaşım sözümü kesti, dedi ki:

— Bu adamlar bizim memlekette olsaydılar ne olurlardı, bilir misin?..

— Ne olurlardı?

— Baremin dokuzuncu derecesinde birer memur!

— Amma yaptın... Bu enerjilerine, bu kültürlerine rağmen.

— Evet, bu meziyetlerine rağmen sekizinci dereceye çıkamazlardı!

— Neden?

— Çünkü yüksek tahsil şahadetnameleri yok!

Bunu duydunuz mu

MURAKABE:

Tekkeler kapanmadan evvel, dervişlerin, ibadet halinde kendinden geçişlerine murakabe derlerdi: «Hazret murakabeye daldı!», «Şeyh efendi murakabede mi?» sözleri o zaman çok işitilirdi. Şimdi bu isim, iktisadî hareketlerle meşgul bulunan bir komisyona verilmiştir. Fakat, kelimenin huyundan mı, suyundan mı, eskiden nasıl dervişler murakabede iken yine cinler, şeytanlar faaliyette ise, şimdi, bu komisyon murakabe ile meşgul iken muhtekirlerle hempaları vuracaklarını vurmakta berdevamdırlar!

★

ŞİİR:

Ne yazana, ne okuyana faydası olmıyan mânalı, mânasız lâkırdıya derler.

★

AŞK:

Bir gönül çeşmesidir ki, gençlerde şiddetli, fakat süreksiz geçer; yaşlılarda ise sürekli, fakat hafif.

★

ASRİ GENÇ:

Burnunuza musallat olan bir acibe: Sigarasının dumanını burnunuza üfler, kaba iskarpinlerinin tabanlarını burnunuza uzatır, konuşurken ağzını burnunuza yaklaştırır, susarken gözlerini burnunuza diker, dirseğile burnunuza çarpar... Böylesini gördükçe aksıracağım geliyor!

★

İMTİHAN:

Eskiden talebeyi, şimdi de muallimleri heyecana düşüren irfan yoklaması.

★

SIGARA:

Mekteplerde içilmesi men edildiği gündenberi gençlerin ancak sokakta tüttürebildikleri İnhisar varidatı.

★

RAKI:

Derecesi eksildikçe fiyatı artan, fiyatı arttıkça.. müptelâları da artan zehir zakkum.

★

GAZİNOCU:

Müşterilerine sinek muamelesi yapan, ağlarını daha kıştan kurmuş müthiş örümcek.

Fantezi:

KUMAŞÇI DÜKKÂNINDA

[Beyoğlunda şık bir mağaza.. Mağazaya şık bir bayan girer. Ağır ipekliler satılan tezgâha doğru ilerler. Mağaza sahibi kibar müşterinin peşindedir.]

Bayan — Yaz için ipek bir ropluk istiyorum..

Dükkâncı — Piyasanın en iyi malları bizdedir. Fiyatlar da Mürakabe komisyonunun borsasına tâbi olduğu için aldanmanıza imkân yoktur. Buyurun, çeşitleri görün... (Tezgâhtara) Bayana en güzel kumaşları göster!

Tezgâhtar — (Hemen ortaya birkaç top ipekli indirerek) Hangisini arzu ediyorsunuz?

Bayan — (İçlerinden birini seçer) Bunun metresi kaça?

Tezgâhtar — Şimdi söylerim... (Dükkân sahibine) 178 numaralının metresini soruyor.

Dükkâncı — Bir dakika müsaade... (Çırağa) Haydi git, piyasayı anla!

Çırak — Baş üstüne... (Fırlar, bir dakika sonra döner) Yirmi iki lira otuz beş kuruş...

Dükkâncı — Yirmi iki lira otuz beş kuruş imiş.

Tezgâhtar — Yirmi iki lira otuz beş kuruş...

Bayan — Beş metre keser misiniz?

Tezgâhtar — Hay hay...

Bayan — Borcumuz ne etti?

Tezgâhtar — Şimdi söylerim. (Dükkân sahibine) 178 numaradan beş metre kestirdiler, beş metrenin kaç lira ettiğini soruyorlar...

Dükkâncı — Bir dakika müsaade... (Çırağa) İşittin ya, haydi piyasayı anla!

Çırak — Baş üstüne... (Fırlar, bir dakika sonra döner) Yüz on beş lira yirmi beş kuruş..

Dükkâncı — Yüz on beş lira yirmi beş kuruş imiş.

Tezgâhtar — Yüz on beş lira yirmi beş kuruk..

Bayan — (Kalemle hesabını yapar) Benim hesaba göre yüz on bir lira yetmiş beş kuruş olacak!

Tezgâhtar — (Gülümseyerek) O hesap, on dakika evveldi. Şimdi piyasa yükseldi... Paketi sarmakta gecikirseniz yeniden zam yapılmasından korkulur.

Bayan — (Telâşla) Aman, öyle ise çabuk sarınız... (Kasada hesabı temizledikten sonra paket dairesine gider, bir avuçluk kumaş paketini gösterir) Galiba benimki bu olacak..

Paket memuru — (Numaralara bakarak) Tamam, sizin paketiniz... Güle güle giyiniz,. Talihiniz açık olacak!

Bayan — Nereden anladınız!

Paket memuru — Siz kumaşın parasını verdikten sonra metrede otuz altı kuruşluk bir yükselme kaydedildi... Doğrusu ucuz aldınız, bahtiyarsınız!

Bayan — (Paketi alıp çıkarken) Desenize, eve gidinciye kadar âdeta vurgunculardan biri de ben olacağım!

İspinoz

Müşteri — Kravatları kaça veriyorsunuz?..
Dükkâncı — Onlar kravat değil bayım. Bu sene ın kadın mayoları!..

FITNE FESAT

Cefadır bir zayıfa insan evlât olunca,
Safadır kuvvetliye adam damat olunca.
Felâketler çevirir nasipsiz kıymetleri,
Halâs olur tepeden inme imdat olunca!
Vatan isimli ana kendi çocuklarına
Nasıl kan ağlatırsa harap âbat olunca,
Ağlar kendi haline ayni hicranla belki
Vatandaşlar içinde fitne, fesat olunca...
Bu fesatlar nazara birkaç şekil arzeder,
Envaı kırkı aşar belki tadat olunca:
Bakarsın, bir fesatçı kesesini doldurur,
Bahse mevzu ticaret, ya iktisat olunca!

Bir yandan alkış tutar, el açar öbür yandan,
İkide bir ahlâkî nutuk irat olunca!
Hem atar karneleri fazlasiyle cebine,
Hem de feryada başlar kusur isnat olunca!
Kafa tutar genç edip çömezlik devresinde,
Ne yapıp neyleyecek acep üstat olunca?..
İster ki dinlenilsin kendi karğa sadası,
Gerinir başkasının şiiri inşat olunca.
Deccal gibi meydana atılır Çamdeviren,
İçtimaî duygular biraz berbat olunca!

ÇAMDEVİREN

— Bak yavrum, rahat yaşamak istiyorsan, salta durmayı öğren!..

UYANIK ADAM

BİR senedenberi beraber yaşıyorlardı. Mehmet Uyanık, bu lepiska saçlı, mavi gözlü, bir bakıma melek, bir bakıma şeytan hissi veren güzel kızı, geçen yılbaşı gecesi bir barda tanımış, ve üst üste devirdiği şişelerin tesirile:

— Benimle yaşar mısın?

Diye sormuştu. Fatma Açıkgöz bu suale:

— Evet!

Cevabını verdikten sonra, her ikisinin soyadı ayrı olmak şartile, müşterek bir hayat başlamıştı. Mehmet, kırk senelik bekâr hayatının acısını, Fatma da yirmi yıllık başı boş ömrünün yorgunluğunu bu derme çatma aile yuvasında dindirmiye can atmışlardı.

Mehmet, sırası düşsün düşmesin, Fatmaya hatırlatırdı:

— Ben uyanık adamım.. bana oyun olmaz!

— Açıkgözlülüğünü göstermiye kalkışma... Ben kadının zihninden geçeni çakarım!

— Senin adın Açıkgöz ise benimki de Uyanık.. Uykumu başıma sıçratırsan gözlerini çıkarırım ha!..

İlk önce âşıkının bu sözlerini saygı ile, hattâ biraz da korku ile dinliyen Fatma, ayni ihtarlar birbirini takip etmiye başlayınca, sıkılmıya, usanmıya başladı. Bu sıkıntı, bu usanç gitgide öfkeye, hınca döndü. Artık Mehmet:

— Ben uyanık adamım.. çürük tahtaya basmam!

Diye ağzını açınca Fatmanın da dili uzuyordu:

— Uyanıksan uyanık ol.. ortada fol yok, yumurta yok... Ne diye söylenip duruyorsun?

— Ben onu bunu bilmem... Açıkgözlülüğe de hiç gelmem!

Her gece iki yüz elli gramı çektikten sonra ölü gibi sabaha kadar yatan Mehmedin böyle her gün uyanıklık iddiası Fatmanın canına tak etti. Kendi kendine:

— Ben sana uyanık mısın, değil misin, gösteririm!

Dedi, ve bir gün yolda rastgeldiği eski göz âşinalarından birini gece yarısı balkona davet etti.

Akşam üstü rakısını, mezesini hazır bulan Mehmet, iki kadehte bir:

— Ben uyanık adamım.. bana katakulli olmaz!

Diye söylenerek saatlerce içti, durdu. Nihayet uyuklama, daha doğrusu sızma vakti gelince sevgilisinin omuzuna dayana dayana karyolasına uzandı.

Vakit gece yarısı olmuştu, eski göz âşinası bahçe kapısında bekliyordu. Fatma, Mehmedi elbisesile yatağa bıraktıktan sonra, yeni âşıkını kapıdan içeri aldı, yavaşça balkona götürdü..

Mehmet, içeriki odada uyuya dursun, Fatma ile dostu balkonda fiskos konuşup gülüşüyorlar, eski günleri tekrarlıyorlardı. Bu sohbetin yuvarlak, sarı aydan başka şahidi yoktu. Her taraf sessiz, dalgındı. Uyanık olan yalnız Fatma ile dostu..

Fakat Fatma birdenbire yanı başındaki yatak odasından bir homurtu geldiğini duydu:

— Ben uyanık adamım..

Alt tarafını dinliyemedi, vakitsiz misafirine:

— Atla aşağı!

Dedi. Delikanlı balkondan kertenkele gibi aşağıya sıyrıldı, kayboldu. Şimdi Fatma telâşla uyanık âşıkının şiddetle balkon kapısını açmasını, tabanca, bıçakla kendisine hücum etmesini bekledi. Her tarafı sapır sapır titriyordu. Bir dakika, iki dakika geçti, ses yok. Başını çevirmiye korkuyor, bir namlu ile yüz yüze gelmek düşüncesile kendinden geçiyordu. Sükûtun fazla uzaması ona âdeta baygınlıklar veriyordu. Nerede ise yere yuvarlanacaktı!

O sırada içerden: «Ben uyanık adamım..» diye Mehmedin seslendiğini işitince o buhran içinde haykırdı:

— Uyanık olursan ol, ne yaparsın? Yapacağın nihayet iki kurşun sıkmak değil mi?

Bu sefer Mehmedin sesi daha yüksek perdeden çıktı:

— Ne bağırıyorsun kadın? Uykuyu başıma sıçrattın. Rüyada seninle kavga ediyordum!

Papağan

Vişinin Zati Sunguru!..

★

İHTİSAS MESELESİ:

İstibdat devrinin son Maarif nazırı Haşim paşaya Dârüssaâdetüşşerîfe ağası bilmem kim emretmiş:

— Bizim ahçıbaşının amcazadesini hoca yap!

— Yapamam!

— Nasıl yapamazsın? Ben şimdi efendimize söyler, onu vezir, müşür yaptırırım..

— Efendimiz onu vezir de yapar, müşür de.. fakat efendimiz bile onu hoca yapamaz!

— Tövbe de, tövbe... Neden onu hoca yapamazmış, bakayım?

— Zira, hocalık bir ihtisas işidir, hoca olacak adamın söz söylemesi, sözünü dinletmesi lâzımdır.

Anlaşılan, ihtisasın kıymeti, «Mektepler olmasa maarifi ne iyi idare ederdim!» diyen zat tarafından, kırk yıl önce takdir edilmiye başlanmış. Acaba yüksekten başlıyan ihtisas işi kaç yıl sonra tamamile umumî ve tabiî bir hale girecek? Bu sualin cevabını müneccim ve riyazî üstadımız Fatin Gökçene havale ediyoruz!

İspinoz

AKŞEHİR EFENDİSİ

Yazan: Ragıp Şevki

— 40 —

— Maşallah, maşallah! Allah nazardan, kem gözden saklasın! Bak efendi hazretleri, ne de sıcak kanlı yavrucuk! Nedir o elindeki bakayım!

İzzettin efendi çocuğun kucağındaki patlıcana bakarak hayret eder göründü:

— Aa, bak ben bunu bilmiyorum. Söyle bakayım oğlum, bu nedir?

Çocuk bir babasına, bir de patlıcana baktı. Sonra başını kaldırarak tatlı, peltek bir sesle:

— Gözü açılmamış, sığırcık yavrusu! dedi.

Nasrettin Hoca birdenbire göğsünü şişirerek oynaştı:

— A, vallahi efendi amcaları, ben öğretmedim. Bizim Ömercik kendi zihninden buldu! diye bağırdı.

İzzettin efendi birdenbire anlıyamadı «ha!» diyerek Hocanın yüzüne baktı. Onun hiddetten ziyade ciddî olduğunu görünce derhal kendini topladı:

— Ha, evet, elbette.. tabiî! dedi.

Fakat içinde öyle bir gülmek ihtiyacı kabarıyordu ki, mecbur oldu ve sol elile kasığını basmıya ve dişlerini sıkmıya başladı. İkide birde aklına «Gözü açılmamış sığırcık yavrusu» geliyor, hım hım deyip öksürüyordu.

Nihayet kalkma zamanı gelince, İzzettin efendi ile Mustafa ağa Hocayi etekliyerek merdivenleri indiler. Hoca da arkalarından geliyordu. Bütün misafirlik imtidadınca hiç konuşmıyan Mustafa ağa nihayet dilini açabilmiş:

— Efendi, tabanlarını yorma, biz giderik işte! demişti.

Hoca kapı önünde aklına geliveren bahçedeki yeni fidanları İzzettin efendiye açmaktan kendini men edemedi:

— Bahçeye armut, elma tohumları ektim, şeftali fidanı diktim. Gübre diye ne verelim dersin İzzettin efendi? dedi.

İzzettin efendi şaştı:

— Aman efendi hazretleri, bunlar ne vakit büyüyecek, ne vakit meyva verecekler de, siz de yiyeceksiniz! dedi.

Hoca çok bilmişcesine başını salladı:

— Bizden evvel gelenlerin meyvalarını şimdi biz yiyoruz. Bunların meyvasını da bizden sonra gelenler yesin!

İzzettin efendi bu cevap karşısında hiç bir şey söyliyemedi, hattâ arkasından kapı kapanıp da, ikisi beraber yola düzüldükleri zaman bile şaşırmış gibiydi. Bu Nasrettin Hoca nasıl bir âlimdi ki, biraz evvel patlıcanı «gözü açılmamış sığırcık yavrusuna» benzettiği halde biraz sonra, kâinatın bir muammasını hallediveren bir cümle sarfediyordu. Demek ki, onun karakteri üzerinde bir perde vardı ki, dış âleminin zenginliğini böyle arasıra, fakat büyük bir vüzuhla gösteriyordu.

İzzettin efendi bunları düşünürken Hoca da yatak odasına girmiş, soyunuyordu.

* * *

Hoca yatar yatmaz uyudu. Fakat aradan kaç saat geçmişti bilmiyordu. Büyük bir gürültü ile uyandı. Dışarıdan, sokaktan bir takım bağırtılar geliyordu. «Sen yaptın, hayır sen ettin. Eşek herif, domuzun oğlu! katır oğlu katır!.. İtin kuyruğu!..»

Atike hatun da uyanmış, dışarısını dinliyordu. Hoca:

— Hele bir bakalım ne oluyor! diyerek doğruldu.

Atike hatun titizlenerek:

— Canım efendi, nene lâzım senin! yat yerinde.. Gece yarısı it köpeğin gürültüsüne karışma! diyecek oldu. Hoca kaşlarını çatt:

— Sen sus, senin aklın ermez! Bugüne bugün bu kasabanın kadısıyım, dedi.

Yataktan kalktı, ocak üstündeki kandil ışığı altında hemen sandığın üzerinde katlı duran yorganı çekti, sırtına atıp büründü, aşağı indi. Sokak karanlıktı, yalnız iki kişinin karşılıklı bağrışıp çığrıştıklarını, bir kaç kişinin de bu kavgayı seyrettiklerini fark etti. Kavgacıların aralarını bulmak için karanlıkta yürürken birdenbire meçhul bir el sırtındaki yorganı hızla çekip aldı ve sadece koşan bir çift ayağın gürültüsü duyuldu.

Hoca neye uğradığını anlıyamamış, sanki taş kesilmişti. şaşkın gözlerini kırpıştırarak karanlıkta bir şey görmiye çalıştı. Bir anda her şeyi unuttu, şaşırdı. Aptallaştı ve kafası işlemez hale geldi. Ayaz da vardı. Sırtını soğuk bir rüzgâr ısırmıya başladığı zaman ancak kendine gelebildi. Etrafına baktı: Kavga bitmiş, seyircilerin karanlıkta çok zor görülen gölgeleri uzaklaşmıya başlamıştı. Hoca uğradığı sersemlikten kurtulamıyarak döndü, eve girdi. Kapıyı yavaşça kapadı, merdivenleri ağır ağır çıkmıya başladı. Yatak odasına girdiği zaman Atike hatun yatağında oturmuş, onu bekliyordu:

— Hayrola, kavganın aslı neymiş?

Hoca başını sallıyarak ayağındaki terlikleri çıkarıp bıraktı, yatağa girerken hiddetle:

— Ne olacak, dedi. Kavga bizim yorgan üzerine imiş! yorgan gitti, kavga da bitti!..

İlk anda hiç bir şey anlamıyan Atike hatun, uzun bir sükûttan sonra ancak farkına vardı ki, Hoca çıkarken bir yorgana bürünmüştü, döndüğü zaman ise sırtında yorgan morgan yoktu. İşte, kızılca kıyamet o zaman koptu. Atike hatun gecenin, uykudan uyandırılmanın hâsıl ettiği büyük bir titizlikle ağzına geleni söylemiye başladı.

Hocada ise şayanı hayret bir hissizlik baş göstermişti. Tıpkı bir taş parçasına benziyordu. Atike hatun ne söylerse bir kulağından giriyor, öteki kulağından çıkıyordu. Hem, bütün bu sözlere hak da veriyordu. Budalaca bir iş işlemişti. Kadın elbette söylenecekti.

Atike hatun nihayet yorulup sustuğu zaman yatmayı hatırladı. Dönüp başını yastığa verdi. Fakat sniri de bir türlü yatışmıyordu. Arasıra homur homur homurdanıyordu. Bir aralık kalçasını hiddetle Hocanın kalçasına vurarak:

— A efendi, biraz ileri git! diye titizlendi.

Nasrettin Hoca belki de yirminci defa olarak bir «lâhavle!» çekti, sonra yataktan kalktı, şalvarını, cebkenini, çoraplarını, kavuğunu giydi, sırtına cübbesini geçirerek kapıya doğru yürüdü.

Atike hatun yorgandan gözlerini çıkararak kocasına bakıyordu. Onun kapıya doğru yürüdüğünü görünce birdenbire yattığı yerden doğruldu:

— Hayrola efendi, nereye böyle? diye seslenecek oldu. Fakat Hoca dönüp de bakmadı bile,. Küçük kandilin yarı aydınlattığı odanın loşluğunda

— Kocamın bütçesine uygun giyiniyorum..
— Anlaşılan çok açığınız var!..

Aynanın
BÜYÜK ZEVKİ

Bir bayan aynasının karşısında tenının mat kaldığını, simasından göz kamaştıran bır gençlık taşdığını, hulâsa hiçbir kusuru bulunmadığını görürse, ondan büyük zevk ne olabilir?

Bu zevki kendisine temin eden "calligénique" evsafa mâlik Louis Philippe ANGELUS pudrasıdır. Çünku inceliği harikulâdedir; cild üstüne iltisakı mükemmeldir, düzgünlüğü fevkalâde olduğundan, yüz üstünde hiçbir iz bırakmaz; çok yüksek olan nufuz kabiliyeti, cildın teneffüsüne asla mâni olmaz

Louis Philippe

Yüksek Evsafta Güzellik Mustahzaratı

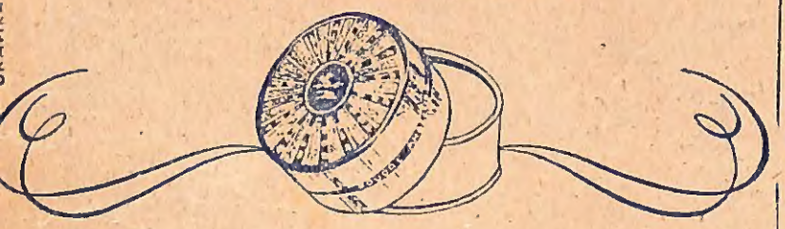

TURAL
KOMPRİMELERİ
Öksürüğe ve Bronşite karş

(Türk Meşhurları) Ansiklopedisinin cilt kapakları piyasaya çıktı. Türk istilinde nefis bir şekilde süslenmiş olan bu cilt kapaklarını bütün bayilerimizden veyahut Yedigün idarehanesinden tedarik edebilirsiniz.

Fiatı 2 liradır.

Napoleon un Düşünceleri

Hitler ve Mussolinin ortadan kalkmalarile birinci plâna çıkan bu meşhur diktatörün vecizelerini ve güzel sözlerini ve meşhur vasiyetnamesini üstat Reşat Nurinin kaleminden okuyacaksınız. Bu günün politikasını anlamak istiyenler dünün en meşhur diktatörü olan Napolyonun düşüncelerini okumalıdır

75 kuruş.

TÜRK ÇOCUĞUNUN
ALTIN KİTABI

Mustafa

ATATÜRKÜN ROMANI

Yazan: Rakım Çalapala

50 RESİM • NEFİS BASKI
Yeni Çıktı
HER KİTAPÇIDA 1 LİRA

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Divanyolu - No. 104.

KARİKATÜR

İDAREHANESİ

İstanbul, Ankara caddesi Acımusluk sokağı No. 7. Telgraf: İstanbul KARİKATÜR. Telefon: 23031.

ABONE ŞARTLARI

Türkiyenin her tarafı için seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.

Ecnebi memleketler için seneliği 1200, altı aylığı 600 kuruştur.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

NİÇİN
Yeni Tokalon
Pudrasını
KULLANIYORUM

Prenses
ALLA TROUBETSKOY
Esbabını anlatıyor:

- ★ Onun bir çok cazip ve yeni renkleri vardır.
- ★ O, bütün kullandığım pudralardan daha ince ve daha hafiftir
- ★ Ondaki hakiki çiçeklerin nefis kokusuna perestiş ediyorum
- ★ O, bütün gün sabit kalır. Çünkü terkibinde başka hiç bir pudrada bulunmayan Krema köpüğü vardır
- ★ Yağmurlu, rüzgârlı havaya rağmen Yeni Tokalon Pudrası tenimi daima terü taze muhafaza eder.
- ★ Eminim ki her ne bahasına olursa olsun bundan daha iyi bir pudra bulmak imkânı yoktur.

PARASIZ GÜZZELLİK KUTUSU Derununda (beyaz ve pembe) renklerdeki Tokalon kremleri ile muhtelif renklerde Tokalon pudrasının nümunelerini havidir. Ambalâj ve sevk masrafı olarak 20 kuruşluk bir pulu aşağıdaki adrese gönderiniz. Tokalon servisi 23 T. Posta Kutusu 622, İstanbul.

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü:
SEDAT S.

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Karikatür

TOMBUL TEYZE MİSSOURİ'NİN GİDİŞİNİ SEYREDİYOR...

Tombul Teyze — Kocacığım, rakibim gitti, artık yine itibarım artar!..

ET POSTASI

Alaçam: Nejat Barış:

Tombul Teyzeciğim, yirmi yaşındayım. Boyuma göre kilomun az olduğundan size çok rica ederim, şişmanlığınızdan memnun değilseniz ne olur on kilosunu bana gönderin...

C — Emredersiniz fakat İstanbuldan Alaçama et nakleden mu keser, münasip yerinize eklerim.

Salihli: Hayri Tuna:

S — Sayın teyzem, aşçıyım. Yaptığım kadınbudu köftelerden ve kadıngöbeği tatlılarından size gönderirsem siz de bana gönderir misiniz?

C — Elinin hamurile alış ve-

Karşıyaka: Özkul Akkan:

S — Sevgili Tombul Teyzeciğim, belki kocanız yatağınızı işgal edip size rahat bir yer bırakmıyordur. Size rahat bir şilte temini için kaç vilâyetin veyahut Egenin bu seneki pamuk mahsulü kâfi gelir mi?

C — Teşekkür ederim beni düşündüğünüze. Yalnız vücudum